

Hoe hospiteren?

1. Algemeen

1.1. Definitie

Hospiteren kunnen we als volgt omschrijven: 'praktijkervaring opdoen als bijzondere gast waarvan leren met en van elkaar het doel is'.

Schema hospiteerproces:

WAT IS HET WEL?	WAT IS HET NIET?
<p>✓ Vraaggericht <i>Vertrek vanuit een leervraag. Kies hierbij een focus. Mogelijke thema's om vanuit te vertrekken: relatie leerkracht – leerlingen, werkvormen, klasinrichting, methodes, vakinhoudelijk, ...</i></p> <p>✓ Observeren vanuit de leervraag <i>Wat zie ik de leerkracht doen? Wat zie ik de leerlingen doen? Welke linken zie ik met mijn leervraag?</i></p> <p>✓ Reflectieve dialoog <i>Praat erover. Benoem wat je hebt gezien. Stel veel waaromvragen: waarom ging iets wel of niet goed? Welke alternatieven kan je samen bedenken? Werd mijn leervraag beantwoord? Heb ik nog vragen?</i></p>	<p>⊗ Bij elkaar op visite gaan</p> <p>⊗ Raadvragen aan collega's</p> <p>⊗ Beoordelen</p>

2. Concreet aan de slag

2.1. Succesvoorwaarden

Hoe zorg je voor een geslaagde hospiteerbeurt?

- Het hospiteren moet plaatsvinden in een veilige, opbouwende en op vertrouwen gebaseerde sfeer.
- Een hospiteerbeurt hoeft geen extra administratie met zich mee te brengen.
- Maak duidelijke afspraken met de betrokkene(n).
- Formuleer een concrete leervraag.
- Voorzie voldoende tijd.
- Voer een reflectiegesprek met de betrokkene(n) na het hospiteren.
- Hospiteren doe je niet eenzijdig, dat doe je bij elkaar.

2.2. Kijkwijzer(s)

Een kijkwijzer gaat in principe **dieper in op wat er precies gebeurt in de klas**.

Belangrijk hierbij is dat de les geobserveerd wordt vanuit een **specifieke leervraag**.

Kies daarbij maximum twee focuspunten. Hierbij kan je gerust drie hulpvragen noteren.

Om je focus te formuleren, verwijzen we graag naar *'lijst focus en hulpvragen'*.

Een kijkwijzer zorgt zowel voor **gerichte als betere feedback**:

- Gerichte feedback: je krijgt input van de collega waar je observeert over de zaken waarover je iets wilde te weten komen.
- Betere feedback: je kunt gericht observeren bij de collega en het effect daarvan op de leerlingen.

Om jou verder op weg te helpen, worden als hulpmiddel **verscheidene kijkwijzers** aangereikt die het hospiteren makkelijker moeten maken. De kijkwijzers kunnen vrij gebruikt, aangepast of gecombineerd worden. De kijkwijzers dienen ter inspiratie, niet als middel voor rapportering.

Zie: *'kijkwijzers'*

2.3. Stappenplan

Tot slot, bieden we op de volgende pagina een overzichtelijk stappenplan met handige tips per fase binnen het hospiteerbeuren.

VRAAGGERICHT	OBSERVATIE	REFLECTIEVE DIALOOG
<p>Voorbereiding van het pre-observatiegesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom wil ik hospiteren? • Wat wil ik leren? • Hoe krijg ik hier zicht op? • Welke kijkwijzer sluit hier bij aan? • Welke verwachtingen heb ik t.a.v. de hospiteerpartner? 	<p>Voorbereiding observatie:</p> <p>Het observeren van een les is niet makkelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hou je kijkwijzer bij de hand. • Blijf objectief: wat je waarneemt $\neq$ een oordeel vellen. • Noteer concrete voorbeelden uit de les – dit helpt om te verduidelijken. 	<p>Voorbereiding van de reflectieve dialoog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De observator denkt na over hoe hij/zij dingen kan meenemen naar de eigen lespraktijk. • Geobserveerde denkt na over welke informatie hij/zij graag wil krijgen.
<p>Het pre-observatiegesprek:</p> <p>Informeer de betrokken leerkracht goed over het doel, het opzet en de inhoud van de lesobservatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de praktische afspraken? • Beginsituatieanalyse bespreken in functie van de leervraag. • Overloop de kijkwijzer. • Herinner aan de reflectieve dialoog. • Wat heeft je hospiteerpartner nodig om rustig te kunnen lesgeven? 	<p>Het klasbezoek:</p> <p>Observeer vanuit de gestelde leervraag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zie ik de leerkracht doen? • Wat zegt de leerkracht? • Wat zie ik de leerlingen doen? • Welke linken zie ik met mijn leervraag? 	<p>Reflectieve dialoog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koppel je feedback aan wat je zag/hoorde en niet aan je eigen interpretatie! • Welke antwoorden kreeg ik op mijn leervragen? • Welke vragen heb ik nog? • Welke oplossingen kunnen we hiervoor bedenken? • Welke keuzes maak ik, rekening houdend met de specifieke context: deze leerkracht van deze leerlingen in deze klasgroep met deze collega's en deze ouders?
<p>Mijn leervraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kies een kijkwijzer uit die nauw aansluit bij jouw manier van werken. • Bepaal je leervraag (Kies maximum 2 focuspunten. Hierbij kan je gerust 3 hulpvragen noteren. Om je focus te formuleren, verwijzen wij graag naar het document 'lijst focus en hulpvragen' ter inspiratie.) 		

3. Meer info

Heb je nog vragen betreffende hospiteren of de aangereikte hulpmiddelen?

Aarzel niet om ons te contacteren via onderstaande gegevens!

Expert@inspirascholen.be